

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Roman Stanisław

Nazwisko: Pączek

Miejsce urodzenia: Słupsk

Data urodzenia: 11-07-1955

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Janina

Dodatkowe informacje: Wojskowy Obóz Internowania na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem powstał na mocy zarządzenia nr 0232 szefa POW z 26.10.1982 i funkcjonował w okresie od 5.11.1982 do 9.02.1983. Był jednym z kilku powołanych w ramach akcji „Jesień 82” (podobne działały m.in. w Czerwonym Borze i Trzebiatowie). Umieszczeni w nich zostali wytypowani przez SB i WSW działacze NSZZ „Solidarność” (łącznie około 1500 osób), uznani za „szczególnie niebezpiecznych” w czasie wprowadzania ustawy o związkach zawodowych, delegalizującej „Solidarność”. Oficjalnym powodem rozlokowania 305 osób na poligonie 9 Pomorskiego Pułku Pontonowego w Chełmnie, były szkolenia dla podoficerów i szeregowych rezerwy. Wśród powołanych znalazło się jednak kilkanaście osób bez przysięgi wojskowej lub chorych. Skoszarowani w Chełmnie „żołnierze” nie otrzymali też broni. Obóz polowy wybudowano na wale wiślanym (poza obszarem jednostki), pilnowanym przez WSW. Przetrzymywani prowadzili szereg prac ziemnych, w tym budowę mostu pontonowego na Wiśle. Formą represji były również warunki bytowe (niedograne namioty, brak opieki lekarskiej, prawa do widzeń, cenzura korespondencji, bicie, dodatkowe kary więzienia). Umieszczeni w obozie protestowali, podejmując głodówki, prowadząc pikietę, a także ucieczki. Więzionym udało się również postawić na terenie obozu krzyż. Było to szczególnie ważne, biorąc pod uwagę, prowadzoną w Chełmnie przez oficerów polityczno-wychowawczych intensywną indoktrynację. Bibliografia: - Chinciński T., Ekstrema w obozie, „BIPN” 2006, nr 11-12, s. 53–58. - Lisiecki K., Panek T., Wabik W., Gdańsk w stanie wojennym 1981–1983, Gdańsk 2013. - Pawłowski P., Trzystu z Kępy Panieńskiej. Monografia wojskowego obozu internowania dla działaczy „Solidarności” na poligonie wodnym w Chełmnie (5 listopada 1982–2 lutego 1983), Koszalin 2008. - Polak W., Czas ludzi niepokornych. , Toruń 2003.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Roman Pączek 01.03.1982 został zarejestrowany przez Wydz. V KW MO w Słupsku do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Frezer” prowadzonej od 29.06.1978 pod nr 3271. Sprawa dotyczyła przerwania pracy 28.06.1978 przez pracowników Wydziału Mechanicznego Słupskich Zakładów Przemysłu Maszynowego Leśnictwa „Safo”. Akta sprawy „Frezer” zachowały się, jednak brak w nich informacji dotyczących Romana Pączka. Dalsza kontrola operacyjna ww. odbywała się w ramach KE krypt. „Rogal”.	Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	
Roman Pączek figuruje w księdze ewidencji żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia w Wojskowym Obozie Internowania na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem (Jednostka Wojskowa nr 1636). Powołany 05.11.1982, wcielony 10.11.1982 do 8 kompanii pontonowej. Został tymczasowo aresztowany, w związku z czym zwolniono go z dalszych ćwiczeń 09.12.1982.	IPN By 674/7, IPN Gd 794/3681.	

Akta kontrolne śledztwa z okresu 30.11.1982 - 21.06.1983 prowadzonego przez Wydz. Śledczy KW MO Słupsku (RSD-18/82) w sprawie utworzenia na terenie Słupska podziemnej organizacji „Okręgowy Komitet Oporu”, drukowania i rozpowszechnienia „falszywych informacji mogących wywołać niepokój społeczny”. Roman Pączek przechodzi w materiałach jako osoba należąca do grupy najbardziej zaangażowanych działaczy, podejrzany o kierowanie Okręgowym Komitetem Oporu »Solidarność« w Słupsku i rozpowszechnianie biuletynu »OKO«. W związku ze sprawą postanowiono o zastrzeżeniu wyjazdów za granicę do „KDL” (“Kraje Demokracji Ludowej”) i „KK” (“Kraje Kapitalistyczne”) na okres od 05.01.1983 do 05.01.1985 (nr rej. Z-I-10/83).

IPN Gd 012/52 (76/III).

Akta kontrolne śledztwa z okresu 17.12.1982 - 30.12.1982 prowadzonego przez Wydz. Śledczy KW MO w Słupsku w sprawie zorganizowania na terenie Słupska organizacji „Okręgowy Komitet Oporu - Region Słupsk” wydającej biuletyn „Solidarność Słupska”. Roman Pączek przechodzi w materiałach wśród osób podejrzanych o przynależność do organizacji oraz czynny udział w wydawaniu i kolportowaniu biuletynów. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Koszalinie 01.12.1982 zostało wszczęte śledztwo (Pg.Śl.II-141/82) w sprawie zorganizowania w Słupsku podziemnych struktur zawieszzonego NSZZ „Solidarność” oraz rozpowszechniania różnych wydawnictw zawierających „treści łączące naczelnego organa PRL oraz fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. W toku prowadzonego śledztwa (RSD-18/82) ustalono, że na terenie Słupska od marca do 30.11.1982 zorganizowano podziemne struktury zawieszzonej „Solidarności” w postaci Okręgowego i zakładowych Komitetów Oporu „Solidarność”. Rozpowszechniano wydawnictwa bezdebitowe, m.in. biuletyny „Słupska Solidarność”. Postanowieniem z 16.12.1982 (Pg.Śl. II-141/82) wyłączono do odrębnego postępowania materiały przeciwko kilku osobom, które pełniły rolę kierowniczą w działalności „Okręgowego Komitetu Oporu” oraz zajmowali się przygotowaniem artykułów, redakcją i wydawaniem tych materiałów.

IPN Gd 012/53 (77/III).

Akta nadzoru Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Koszalinie (Pg.Śl.II-149/82) z okresu 17.12.1982-31.12.1982 nad śledztwem prowadzonym w sprawie zorganizowania podziemnych struktur opozycyjnych i wydawania biuletynów. Tymczasowo aresztowany 09.12.1982 postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Koszalinie. Aktem sporządzonym 31.12.1982 został oskarżony o to, że:

1) „Od marca do 11.10.1982 w Słupsku będąc członkiem byłego NSZZ »Solidarność«, którego działalność została zawieszona, nie odstąpił od udziału w niej i wspólnie z [innymi osobami] zorganizował, a następnie kierował podziemnymi strukturami tego związku w postaci Okręgowego Komitetu Oporu - Region Słupsk oraz kierował wraz z [innymi osobami] redagowaniem, wydawaniem i rozpowszechnianiem druków ulotnych tego związku, w tym m.in. 9 kolejnych biuletynów »Słupska Solidarność«”; 2) „Od 11.10.1982 do 05.11.1982 w Słupsku działając wspólnie z [innymi osobami] kierował redagowaniem, wydawaniem i rozpowszechnianiem druków ulotnych, w tym m.in. biuletynu »Słupska Solidarność« nr 10”; 3) „Od 11.10.1982 do 05.11.1982 działając wspólnie [z innymi osobami] kierował Okręgowym Komitetem Oporu - Region Słupsk stanowiącym strukturę byłego, rozwiązanego NSZZ »Solidarność«”.

03.01.1983 akt oskarżenia został przesłany do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Koszalinie.

IPN Sz 385/130.

Akta Wojskowego Sądu Garnizonowego w Koszalinie w sprawie karnej prowadzonej przeciwko osobom oskarżonym o to, że od marca 1982 do listopada 1982 w Słupsku kierowali podziemnymi strukturami Okręgowego Komitetu Oporu – Podregion Słupsk oraz redagowali i rozpowszechniali materiały bezdebitowe NSZZ „Solidarność”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Koszalinie (Sg.W.9/83) z 24.03.1983 Roman Pączek został uznany winnym zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów i skazany ma karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 4 lata. Wyrokiem Sądu Najwyższego (Rw.409/83) z 09.05.1983 rewizja wniesiona przez prokuratora na niekorzyść m.in. Romana Pączka nie została uwzględniona - wcześniejszy wyrok został utrzymany w mocy. 04.04.1986 przeprowadzono wywiad środowiskowy, po którym stwierdzono, że Roman Pączek pracując w Fabryce Maszyn Rolniczych „Famrol” „brał często udział w różnego rodzaju akcjach protestacyjnych na terenie zakładu pracy, które niejednokrotnie organizował wspólnie z inną osobą”. W dalszym ciągu utrzymywał kontakty w innymi działaczami „Solidarności” i uczestniczył w różnego rodzaju spotkaniach osób wywodzących się z tego środowiska. Wyrokiem Sądu Najwyższego (WRN 210/93) z 07.12.1993 w uwzględnieniu rewizji nadzwyczajnej Roman Pączek został niewinny.

IPN Sz 366/71-74.

Akta osobowe Romana Pączka tymczasowo aresztowanego w związku z podejrzeniem, że w okresie od marca 1982 do 05.11.1982 w Słupsku kontynuował działalność w zawieszonym NSZZ „Solidarność” poprzez zorganizowanie i kierowanie Okręgowym Komitetem Oporu NSZZ „Solidarność” Regionu Słupsk. Ponadto do 05.11.1982 wspólnie z innymi osobami kierował redagowaniem, wydawaniem i rozpowszechnianiem druków Komitetu, m.in. biuletynów „Solidarność Słupska”, „łączących naczelne organy PRL oraz zawierających fałszywe wiadomości, które mogły wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. Został zatrzymany i aresztowany 09.12.1981, skierowany do Aresztu Śledczego w Słupsku, z którego został zwolniony 24.03.1982.

IPN Gd 150/11 (87/90).

Akta kontrolne z okresu 09.08.1984 - 02.11.1984 prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUSW w Słupsku w sprawie podjęcia działalności przez kilku aktywistów byłej „Solidarności” na terenie Słupska. Roman Pączek przechodzi w oświadczeniu innej osoby jako jeden z pracowników „Famrolu”, który brał udział w manifestacji 01.08.1984. Wziął udział we mszy w kościele mariackim w Słupsku w intencji Powstańców Warszawskich, a następnie w przemarszu pod pomnik Bohaterów Warszawy gdzie złożono kwiaty i odśpiewano „Boże, coś Polskę”. Miał zostać przesłuchany w sprawie. Brał także udział w przygotowaniach „bliżej nieokreślonej manifestacji” zaplanowanej na 31.08.1984 w związku z obchodami rocznicowymi „Solidarności”. W związku z tym, zaplanowano przeszukanie jego mieszkania tego dnia.

IPN Gd 012/76 t. 1-2 (116/III).

W związku z działalnością opozycyjną w zakładzie pracy Roman Pączek był kontrolowany operacyjnie przez Wydz. V KWMO/WUSW w Słupsku od 09.12.1983 w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt. „Rogal” nr rej. 6669. KE zakończono 15.01.1986 z powodu „zaprzestania wrogiej działalności”. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 782/II.

Materiały o sygn. 782/II zniszczono 20.11.1989 za protokołem brakowania akt nr 18. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

01.02.1989 Roman Pączek został zarejestrowany przez Wydz. III WUSW w Słupsku pod nr 12491 w kategorii „Zabezpieczenie Operacyjne” (ZO). 12.01.1990 został zdjęty z ewidencji.

Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.